

Unde-ți stau picioarele îți va sta și capul

Durată:
40 de minute

**Locul de
desfășurare:**
în muzeu/la
școală

Competențe generale:

- Localizarea în timp și în spațiu a evenimentelor istorice studiate
- Explorarea surselor relevante pentru a înțelege fapte și evenimente din trecut și din prezent
- Formarea imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți

Competențe specifice:

- Ordonarea cronologică a unor evenimente din viața familiei, a faptelor prezentate într-o situație de învățare
- Identificarea de surse istorice utilizând o varietate de instrumente, inclusiv tehnologiile de informare și comunicare
- Aplicarea unor procedee simple de analiză a surselor pentru a identifica informații variate despre trecut
- Manifestarea unei atitudini deschise în cazul unor situații care presupun comunicarea

Conținuturi:

1. Comunitatea locală și națională. Teritoriu, locuințe și viață cotidiană, tradiții, sărbători, religie, monumente ale eroilor
2. Figuri legendare de voievozi, domnitori și conducători locali în cronică și povestiri istorice

Activități de învățare:

- studierea unor izvoare istorice scrise în care sunt menționate date, perioade de timp și nume de locuri;
- observarea dirijată a diferitelor tipuri de surse care să ofere informații din prezent și trecut;
- extragerea informațiilor esențiale dintr-un text cu conținut istoric;
- exprimarea individuală a opiniilor referitoare la o situație dată;
- citirea și discutarea unor biografii ale unor personalități din diferite domenii (istoric, literar, artistic etc.), ținând cont de încadrarea

în timp;

- realizarea unor proiecte de grup care să evidențieze rolul personalităților în derularea evenimentelor de însemnătate istorică;
- participarea la dialoguri pe teme istorice, aducând în discuție informații sau exprimându-și propria părere despre evenimente și personalități istorice;
- redactarea unor texte în care să se evidențieze atitudinea față de fapte/evenimente, personalități din trecut.

Strategii didactice:

utilizarea metodelor activ-participative, interactive de învățare: conversația euristică, dezbateră, învățarea prin cooperare, confruntarea de idei, problematizarea.

Resurse:

- Sabia de ceremonie a domnitorului Constantin Brâncoveanu cu lama de oțel, ușor încovoiată, specific orientală, prezintă un mâner, sub formă de baston, lucrat manual prin gravură.
- Moneda-medalie din argint emisă în anul 1713.

Desfășurare:

Copiilor le vor fi prezentate obiectele (în muzeu, sala dedicată Evului Mediu, Palatul Suțu/ la școală se va proiecta pe tablă imaginea acestora) și li se vor pune întrebări simple, pornind de la identificarea vizuală a acestora și referirile la propriile experiențe.

Plan de întrebări:

1. Ce observați când priviți această sabie?
2. Ce formă are?
3. Este o sabie obișnuită?
4. Cui credeți că aparține?
5. Proprietarul era o persoană înstărită sau un om obișnuit?

Unde-ți stau picioarele îți va sta și capul

Prezentarea succintă a informațiilor:

Domnia lui Brâncoveanu a început în 1688 și a însemnat pentru Țara Românească o lungă perioadă de prosperitate și liniște. Brâncoveanu a încurajat arta și a contribuit la tipărirea multor cărți și la ctitorirea multor așezăminte bisericești într-un stil arhitectural aparte care avea să-i poarte numele. Epoca brâncovenească este o epocă importantă atât pentru București, cât și pentru toată Țara Românească.

Brâncoveanu a fost vreme de 26 de ani domnul Țării Românești. Pentru că s-a răzvrătit împotriva Sultanului și a bătut monedă proprie, a avut parte de o moarte crudă. A sfârșit fix în ziua în care împlinea 60 de ani, decapitat pe malul Bosforului, împreună cu cei patru fii și cu sfetnicul său de încredere.

În expunerea permanentă de la Palatul Suțu se găsește [Sabia de ceremonie a domnitorului Constantin Brâncoveanu](#). Are circa 1 m lungime, iar lama de oțel, ușor încovoiată, este specific orientală. Mânerul are formă de baston, lucrat manual prin gravură. Sabia este împodobită cu pietre semiprețioase: ametiste și topaze. Garda sabiei este simplă în formă de cruce, care a avut montate alte patru pietre. Teaca este confecționată din piele, montată în metal cizelat și prevăzută cu două inele de prindere, la cingătoare. Pe o parte a lamei sunt înfățișați doi îngeri care țin o coroană în mână. Pe cealaltă parte a lamei este înfățișată Maica Domnului ce-l ține pe brațul drept pe Pruncul Iisus, stema

orașului București pe atunci. De asemenea, pe această parte a lamei sabiei este și o inscripție în limba greacă care se traduce astfel: „Tu împărate neînving, cuvânt al lui Dumnezeu, Stăpâne Atotștiitorule, dă cununa izbânzii asupra potrivnicilor, voievodului și credinciosului domn Constantin, precum altă dată împăratului Constantin cel Mare.”

Importanța sabiei este cu totul deosebită, fiind un obiect de tezaur (*este clasată în [Tezaurul Patrimoniului Cultural Național](#)).

Să bați monedă cu chipul propriu era în vremea stăpânirii otomane un afront direct adus sultanului. Astfel a fost interpretat și gestul domnitorului Constantin Brâncoveanu, a cărui moarte a venit grabnic în urma acestui fapt.

[Moneda-medalie din argint](#) din expunerea permanentă de la Palatul Suțu a fost emisă în anul 1713, iar în întreaga lume există cel mult 10 exemplare originale.

Moneda poartă stema țării și efigia (*chipul) domnului muntean. Acesta a comandat în Transilvania mai multe monede de aur, sub formă de medalii, în valoare de 2 până la 10 galbeni ungurești, la care se adaugă cele de argint. Se pare că tiparele au fost executate în Olanda.

Pe o parte a monedei este reprezentat bustul domnului în profil, având pe cap [cuca](#) de blană (*căciulă înaltă purtată de căpeteniile turcești și domnii români în timpul ceremoniilor) împodobită cu surguci (*mănunchi de pene de struț ori de pietre prețioase ce împodobeau odinioară căciulile celor de rang înalt). Domnitorul este îmbrăcat într-o haină brodată, peste care se află mantia domnească cu guler de hermină. Circular putem citi inscripția: „Constantin Basarab de Brancovan”.

Pe cealaltă parte a monedei este redat un scut rotund în interiorul căruia se află un vultur cu crucea în cioc stând pe o movilă de pământ. De o parte și alta a vulturului se află Soarele și Luna. Deasupra scutului este o coroană. Pe margine se află inscripția „Dei Gratia Voevoda et Princeps Valachia Transalpinæ” (Prin harul lui Dumnezeu, Voievod și Principe al Valahiei Transalpine) și anul 1713.

Pe atunci era obiceiul ca la anumite date cu o semnificație specială să se emită un anumit număr de medalii, care urmau a fi dăruite demnitarilor sau unor personalități, în amintirea unui eveniment important. Brâncoveanu le-a comandat gravorului transilvănean Karl Hoffman pentru a marca astfel 25 de ani de domnie.

Unde-ți stau picioarele îți va sta și capul

1 Bifează căsuța din dreptul etichetei care prezintă tipul de monedă comandat de Brâncoveanu.

Monede pentru tranzacții comerciale

Monede comemorative (dedicate unor personalități, evenimente istorice, precum și naturii, științei sau artelor)

Monede jubiliare (dedicate sărbătoririi unui eveniment important în viața unei personalități)

1. Cu ce prilej a comandat domnitorul monedele-medalie?
2. În ce scop le-a folosit?
3. Din ce cauză s-a supărat sultanul?
4. Ce înseamnă obiect de patrimoniu?
5. Ce obiecte ai încadra în Patrimoniul Cultural Național?

2 Recitește

informațiile despre moneda-medalie emisă de domnitorul Constantin Brâncoveanu. Imaginează-ți povestea uneia dintre cele 10 monede care mai există în lume, călătoria pe care a făcut-o aceasta și peripețiile prin care a trecut până a ajuns la muzeu.

3 Ai citit

despre importanța sabiei de ceremonie a domnitorului Constantin Brâncoveanu care este clasată în Tezaurul Cultural Național. **Informează-te** din diferite surse și **prezintă** colegilor un alt obiect care face parte din Tezaurul Cultural Național. (Poate face parte din colecția oricărui muzeu din România).

4 Lucrăm în echipă

Împărțiți-vă în grupe de câte 5 elevi. Fiecare grupă va realiza un poster în care să prezinte un eveniment real sau imaginar, la care domnitorul Constantin Brâncoveanu a purtat sabia de ceremonie. Precizați următoarele aspecte în redactarea textului pe care îl veți scrie:

- Evenimentul la care a participat (poate fi o aniversare importantă, primirea unor oaspeți de seamă, semnarea unui tratat, primirea unei medalii sau a unui titlu onorific etc);
- Invitații la eveniment;
- Invitații de onoare;
- Desfășurarea evenimentului (de aici nu trebuie să lipsească discursul domnitorului și cel al invitaților de onoare);
- Încheierea evenimentului (de obicei, cu un ospăț de pomină).

Adăugați desene, imagini care să însoțească textul scris.

A Prezentați celorlalte echipe posterul realizat.

